

Γεωπολιτικές επιπτώσεις μιας αδιανόητης χρεοκοπίας

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ***

Η πρόσφατη δήλωση της επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Κριστίν Λαγκάρντ, ότι δεν μπορεί να φανταστεί ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες θα μπορούσαν να χρεοκοπήσουν, κρύβει μια ανησυχία. Καθώς οι διαφωνίες των Ρεπουμπλικανών και Δημοκρατικών στο Κογκρέσο για την αύξηση του ορίου του χρέους παραμένουν άλυτες, το αδιανόητο γίνεται δυνατό.

Με τους Ρεπουμπλικανούς να επιμένουν σε σημαντικές περικοπές των κοινωνικών επιδομάτων ως αντάλλαγμα για την ψήφο τους, το καλοκαίρι θα είναι κρίσιμο. Όπως σημειώνουν δύο συνεργάτες του Peterson Institute, μια χρεοκοπία «μπορεί να προκαλέσει χάος στις χρηματιστηριακές αγορές και να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη στην ικανότητα των ΗΠΑ να τηρούν τις υποσχέσεις τους». Όσο για τη μερική χρεοκοπία, τονίζουν ότι δεν είναι λύση, καθώς το μισό από το εξωτερικό χρέος των ΗΠΑ είναι στην κατοχή συμμάχων των ΗΠΑ, με το μεγαλύτερο μέρος του «σε χώρες μεγάλης στρατηγικής σημασίας στην Ασία».

Σε μια εποχή που οι ΗΠΑ βασιζονται στις οικονομικές κυρώσεις ως βασικό εργαλείο πίεσης της Ρωσίας και ζητούν από τους εταίρους τους να μειώσουν την εξάρτησή τους από αυταρχικά καθεστώτα, μια χρεοκοπία θα υπονόμει και τους δύο αυτούς στόχους. Οι κυρώσεις έχουν αποτέλεσμα λόγω της κυρίαρχης θέσης του δολαρίου στην παγκόσμια οικονομία. Αν μειωθεί η ζήτηση για τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου, αυτό μπορεί να μειώσει τη ζήτηση και για το δολάριο.

Μάλιστα, οι οικονομικοί αναλυτές στις ΗΠΑ επιστρατεύουν και γεωστρατηγικά επιχειρήματα, προειδοποιώντας ότι ακόμη και μια επιλεκτική χρεοκοπία θα

δώσει τροφή στην προπαγάνδα των αντιπάλων τους ότι οι ΗΠΑ δεν είναι αξιόπιστος σύμμαχος. Επιπλέον, θα έπληττε ιδιαίτερα την εικόνα της υπερδύναμης στις αναπτυσσόμενες χώρες. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Τυνησία φλερτάρει με την ένταξη στα BRICS –το μπλοκ των αναπτυσσόμενων οικονομιών Κίνας, Ρωσίας, Ινδίας, Βραζιλίας και Νότιας Αφρικής– ως εναλλακτική (ή μέσο πίεσης) στις διαπραγματεύσεις της για ένα δανειακό πρόγραμμα από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, σε μια ακόμη ένδειξη της τάσης διάσπασης της παγκόσμιας οικονομίας σε ανταγωνιστικά μπλοκ.

Την ώρα που οι ΗΠΑ επιχειρούν να προσελκύσουν όσο γίνεται περισσότερες χώρες στη δική τους σφαίρα επιρροής, το συνεχιζόμενο αδιέξοδο σαμποτάρει αυτή την προσπάθεια και τα επιχειρήματα περί ασφάλειας και ανθεκτικότητας του αμερικανικού μπλοκ. Πόσο μάλλον που η ενίσχυση των εφοδιαστικών αλυσίδων χρειάζεται επενδύσεις των συμμάχων των ΗΠΑ σε νέες ενεργειακές και τεχνολογικές αλυσίδες, κάτι που θα κάνουν μόνο αν πιστέψουν ότι η Αμερική είναι αξιόπιστος οικονομικός εταίρος.

Η συγκυρία θυμίζει το 2011, όταν η πολιτική διαμάχη για την αύξηση του χρέους κατέληξε στην υποβάθμιση, για πρώτη φορά, της πιστοληπτικής ικανότητας των ΗΠΑ από τη Standard & Poor's. Δύο χρόνια αργότερα ένα αντίστοιχο αδιέξοδο ξεπεράστηκε, αφού πρώτα «έκλεισε» η κυβέρνηση. Αυτή τη φορά, όμως, με τους γεωπολιτικούς ανταγωνισμούς στα ύψη, το διακύβευμα είναι ακόμη μεγαλύτερο.

* Η κ. Κατερίνα Σώκου είναι Nonresident Senior Fellow στο Atlantic Council και ερευνήτρια Εξωτερικού στο **ΕΛΙΑΜΕΠ**, έδρα **Θεοδώρου Κουλουμπή** για τις Ελληνοαμερικανικές Σχέσεις.